

Koulutus, perehdytys ja osaaminen äänestettiin tärkeimmiksi laiteturvallisuuden kehittämiskohteiksi

Teksti: Annika Takala
laitelääkäri, HUS

Kokoonnuimme lokakuun alussa Valtakunnalliseen laiteturvallisuuskongressiin Helsinkiin. Yleisö äänesti laiteturvallisuuden tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi koulutuksen, perehdytyksen ja osaamisen. Laiteosaaminen nousi esiin myös monessa puheenvuorossa.

Kongressin suurin osallistujaryhmä oli lääkinnällisten laitteiden käyttäjät, mutta paikalle saatiin myös hyvä edustus lääkinnällisiä laitteita myyvistä tai valmistavista yrityksistä sekä lääkin-tätekniiikan ja hankintatoimen edustajista. Eri-tyisen ilahduttavaa oli, että tilaisuuteen osallistui asiakas- ja potilasturvallisuuden vastuuhenkilöitä, koska heidän kauttaan laiteturvallisuutta edistävät toimet pystytään toteuttamaan.

Laiteturvallisuuden merkittävimmiksi kehittä-miskohteiksi nousivat yleisöäänestyksessä koulu-tus, perehdytys ja osaaminen. Kentän ääni antoi näin asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian laite-turvallisuuden suunnitteluryhmälle vahvistuksen toimeenpanon painotuksille.

Laiteosaaminen oli laajasti esillä monissa puheenvuoroissa tapahtuman kantavana teemana. Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen johtaja **Tuija Ikonen** ehdotti esityksessään, että laiteturvallisuuden hyviä käytäntöjä voitaisiin jakaa keskuksen alustojen kautta.

Kriisit ja sääntely vaikuttavat lääkinnällisten laitteiden saatavuuteen

Pandemia ja Ukrainan sodan aiheuttama energian saatavuuden heikkeneminen on osoittanut maailmanlaajuiset toimitusketjut haavoittuviksi. Energiakriisin ennustetaan vaikuttavan erityisen kipeästi teollisuuteen ja siten myös lääkinnällisten laitteiden valmistajiin. Sairaaloissa varavoimajärjestelmä paikkaa yleisen sähköverkon katkoja, mutta kotona lääkinnällisiä laitteita käyttäville jouდება miettimään varautumiskeinoja.

Lääkinnällisiin laitteisiin liittyy toinenkin mullistus: lääkinnällisten laitteiden ja in vitro -diagnostiikkalaitteiden valmistusta ja markkinointia sääntelevien EU-asetusten soveltamisen alkaminen. Sääntely edellyttää valmistajilta systemaattista lähestymistapaa valmistuksen laadun ja riskien hallintaan. Uusi sääntely tuo lisäkustannuksia koko taloudellisten toimijoiden ketjulle ja siten myös hoitoa antaville tahoille. Seurauksena voi olla matalan katteen ja alhaisen menekin laitteiden poistuminen markkinoilta, kun vanhan sääntelyn mukaisten laitteiden saatavuus loppuu vuonna 2025.

Kongressissa pohdittiinkin, pitääkö yrittää ennakoida puutoksia ja alkaa täyttää hyllyjä.

Mikä on tärkein lääkinnällinen laite?

Minulta kysytään usein, mitkä ovat tärkeimpiä lääkinnällisiä laitteita, joiden toiminta pitää huomioida valmiussuunnittelussa. Yksi lähestymistapa on miettiä, vaikuttaako laite kerrallaan yhden potilaan vai suuren ihmisjoukon hoitoon.

Kaikki hoito alkaa diagnostiikasta, jossa laboratoriomääritykset ja kuvantaminen ovat keskeisessä roolissa. Diagnostiikkalaitteilla on poikkeusoloissakin tärkeä merkitys, vaikka eri olosuhteissa tutkimusmenetelmien painotus voi muuttua.

Infektioiden torjunnan tärkeys ei poistu poikkeusoloissakaan. Kirurgisten instrumenttien ja muiden monikäyttöisten hoitotarvikkeiden puhdistus ja sterilointi vaatii toimivaa välinehuollon laitteistoa sähkön ja puhtaan veden lisäksi.

Kerrallaan yhdelle potilaalle käytettävien laitteiden osalta valinta on vaikeampaa, mutta kaikissa tilanteissa hapen annostelun pitäisi onnistua turvallisesti. Jos energian ja rahan niukkuus kaventaa valikoimia, niin tärkeimmäksi tulevat laitteet, joita on kulloinkin saatavilla. Ilman lääkinnällisiä laitteita emme hoidossa ja hoivassa pärjää. ○

viestiseina.fi/hus SMS: 12154, aloita sanalla HUS

HUS*

Sanapilvi: Kuvaa yhdellä sanalla tärkein kehittämistä vaativa asia lääkinnällisten laitteiden turvallisuudessa.

